

Haarlem

Gemeente Haarlem

Plan van aanpak bespreekbaar maken van homoseksualiteit in vluchtelingen- en migrantenkringen

Contactpersoon Herman Lock
Sector/Afdeling STZ/WWGZ
Doorkiesnummer 0235113607
E-mail lockh@haarlem.nl
Datum 31 maart 2016
Bijlage(n) 3

1. Inleiding en doel

In het lokaal actieplan regenboogstad Haarlem 2015 -2017 is onder het 'speerpunt bijzondere doelgroepen' vermeld dat de acceptatie van de LHBT-burgers in een aantal groepen moeilijker ligt dan in het algemeen in de lokale samenleving. Speciale aandacht voor de positie van allochtone LHBT'ers is nodig. Op 23 april 2015 heeft de gemeenteraad de motie en initiatiefvoorstel 'Een Nieuwe Focus op het Haarlemse Homobeleid' aangenomen. Zoals in de motie is vermeld blijkt uit onderzoek dat homofobie relatief veel voorkomt in vluchtelingen- en migrantengroepen en in vooral de orthodoxe groepen het hardnekkigste is. De motie geeft aan dat een mentaliteitsverandering rond homoseksualiteit bij mensen alleen duurzaam is als dit wordt aangejaagd vanuit de gemeenschap zelf en dat er meerdere succesvolle methoden in omloop zijn om zijn om een mentaliteitsverandering rond homoseksualiteit in vluchtelingen- en migrantengroepen te starten. De gemeenteraad draagt het college op om op basis van het initiatiefvoorstel in gesprek te gaan met bestaande partijen in de stad en met 1 of 2 partijen buiten de stad om intensivering van het homobeleid, daarin met een plan van aanpak te komen en hierin vanaf het begin vertegenwoordigers van de doelgroep te betrekken.

In dit Plan van aanpak geeft het college weer hoe invulling wordt gegeven aan deze nieuwe focus. Voorafgaand aan het plan van aanpak eerst een beeld van de landelijke methodiek en ontwikkelingen en van de situatie van Haarlem. In de bijlagen een nadere omschrijving van landelijke methodieken en initiatieven (bijlage 1), een overzicht van de potentiële partners onder zelforganisaties in Haarlem (Bijlage 2) en de offerte van Vluchtelingenorganisaties Nederland (VON).

2. Landelijke en lokale ontwikkelingen

Landelijke methodiek en ontwikkelingen

Er zijn de afgelopen jaren in Nederland diverse projecten uitgevoerd om het thema LHBT in allochtone kring bespreekbaar te maken. Het VON (Vluchtelingen Organisaties Nederland) ontwikkelde in de periode 2009-2012 een methode (Changemakers) om binnen vluchtelingenkringen rond homoseksualiteit een mentaliteitsverandering te starten. Vanuit de Gay-Straight Alliantie Integratie (GSA) is, met financiële ondersteuning van de EU en OCW in 2013-2014 methodiek 'Homoseksualiteit bespreekbaar maken in eigen etnische kring' uitgevoerd. Hieraan namen onder meer het IOT (Inspraak Orgaan Turken), het SMN (Samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders (SMN)), het VON en een aantal allochtone zelforganisaties en instellingen deel. Het COC landelijk heeft het project Respect2 love.

Inzet van koploper-regenboogpartners in Haarlem

In 2012 is door de koploperpartners onderzoek gedaan naar de vraag hoe het is gesteld met de leefsituatie van homoseksuele en lesbische jongeren, zowel met een autochtone als met een allochtone achtergrond. Op basis van gesprekken met Haarlemse jongeren (autochtoon, Turks, Marokkaans, Iranes en Pools) is een onderzoeksrapport vastgesteld. In de conclusies van het onderzoek geven de onderzoekers een verschil in identificatie aan. Allochtone LHB-jongeren wensen zich niet te laten indelen in termen als homo- hetero en biseksualiteit. Zij ervaren deze termen als opgelegde identiteiten waar ze geen behoefte aan hebben. Zij wensen een stille acceptatie van hun seksuele oriëntatie en gedrag omdat afwijking van de heteroseksuele status, die dominant is in familie en sociale netwerken, in veel gevallen leidt tot uitsluiting. In die zin zou je kunnen zeggen dat de wens tot stille acceptatie in veel gevallen geen vrijwillige keuze is. Dit in tegenstelling tot autochtone jongeren.

Op 28 november 2012, in aanwezigheid van wethouder Van der Hoek, zijn de resultaten besproken met vertegenwoordigers van zelforganisaties, welzijnswerk, leden van de commissie samenleving en homobelangenorganisaties. De uitkomsten van het onderzoek hebben geleid tot voorlichtingsactiviteiten aan met name jongerenwerkers, mensen uit het onderwijs en ouders. Deze waren er op gericht om meer begrip te bewerkstelligen zodat de jongeren zich veiliger voelen om voor hun gevoelens uit te komen. De regenboogpartners organiseren in 2015 op dit terrein een aantal activiteiten. Er komt een vervolg op een eerdere expertmeeting voor jongerenwerkers. De regenboogpartners willen met allochtone vrouwengroepen, al dan niet verbonden met moskeeën in gesprek gaan om bij hen meer begrip te realiseren.

Contact met Vluchtelingenorganisaties Nederland VON

Na de inventarisatie van landelijke methodiek en projecten is contact opgenomen met het VON (Vluchtelingen Organisaties Nederland) aangezien de ervaringen en methodiek het meest lijken aan te sluiten op de Haarlemse situatie. De methodiek van het VON is tevens als een van de methoden vermeld in het initiatiefvoorstel van de gemeenteraad. Na telefonisch overleg met Fatma Ozgumus, directeur VON, is afgesproken dat in Haarlem ambtelijk in en na zomer eerst de zelforganisaties te polsen of zij willen meewerken aan het bespreekbaar maken van homoseksualiteit in eigen kring. Na de bezoekronde bij de zelforganisatie zijn de resultaten besproken met het VON en is het VON gevraagd met een voorstel voor een plan van aanpak te komen.

Presentatie landelijk samenwerkingsverband Coming In

Op 30 september 2015 is, op locatie bij Stichting Elance in Amsterdam, door het COC Nederland, Movisie en Rutgers een nieuw samenwerkingsverband Coming In gelanceerd. Dit project richt zich met steun van het ministerie van OC&W en SZW op de ondersteuning van de biculturele LHBT'ers buiten de vier grote steden. Bij de presentatie van dit nieuwe project werd gesproken over de juiste vorm van hulpverlening aan biculturele LHBT-jongeren. Movisie gaf aan dat gedurende de projectperiode trainingen gegeven zullen worden aan professionals die werkzaam zijn in de zorg- en welzijnssectoren. Ook zullen vrijwilligers van migranten-zelforganisaties en lokale LHBT-organisaties trainingen aangeboden krijgen om biculturele LHBT's goed te kunnen doorverwijzen en om te gaan met de specifieke behoeften van deze groep. Onder de aanwezigen waren jongeren die de afgelopen jaren hebben deelgenomen aan de Respect2Love Academy. Ook Stichting Elance biedt trainingen aan.

Bezoekronde bij zelforganisaties

Er is in en na de zomer met negen organisaties gesproken (CCS Cultureel Centrum Selimiye, SSHO Stichting Somaliërs Haarlem, Stichting Samen, MC de Brug, Stichting Schakels Noord, SMOH Samenwerkende Marokkaanse Organisaties Haarlem, MGT Welzijnsbelangen Vereniging van Turkse moslims en de EKD Turks Alevietische Vereniging). Uit het rondje langs de organisaties blijkt dat het onderwerp gevoelig ligt bij de achterban van de verschillende organisaties. Dit varieert van gevoelig tot een heikel punt. De organisaties staan open om over het onderwerp verder te praten. Men geeft wel aan dat het binnen het kader van de organisaties makkelijker ligt dan bij de achterban. Er moet goed gekeken worden naar een aanpak, hoe een activiteit aangekondigd en gepresenteerd moet worden. Enkele organisaties hebben het onderwerp seksuele diversiteit eerder wel in eigen kring besproken maar dan als een onderdeel van gesprekken over discriminatie – gelijke behandeling. Bij het onderzoek in 2012 van de koploperpartners heeft onderzoeker Ibrahim Yerden verschillende organisaties toen gesproken.

3. Inzet

Keuze methodiek voor Haarlem

Uit de inventarisatie van projecten en methodieken in het land blijkt dat veel projecten gericht zijn op het trainen en/of ondersteunen van biculturele LHBT-ers. Het aanbod van VON en de Gay-straight Alliantie Integratie is gericht op het thema LHBT in allochtone kring bespreekbaar te maken. In Haarlem ontbreekt een zichtbare groep biculturele LHBT-ers die aanjager binnen de eigen gemeenschap willen of kunnen zijn. Om te bereiken dat de Nieuwe Focus op het Haarlemse Homobeleid niet een proces van bovenaf is maar door vertegenwoordigers van allochtone zelforganisaties in Haarlem zelf gedragen wordt kiezen we voor het inzetten van de changemakersmethodiek van VON. Het aanbod van VON behelst een programma om in 2016 en 2017 in Haarlem met vluchtelingen en migrantengroepen veranderingsprocessen rondom homoseksualiteit op gang te brengen.

Inzet methodiek changemakers

De uitvoering van het 'Nieuwe Focusproject' leggen we in handen van VON samen met zelforganisaties met een Turkse, Marokkaanse en Somalische achtergrond en de Regenboogpartners. VON heeft hiervoor op ons verzoek een opzet – offerte aangeleverd (zie kop offerte VON). Hoofddoelstelling hierbij is het op gang brengen van een proces van mentaliteitsverandering rondom homoseksualiteit in vluchtelingen- en migrantendoelgroepen. Met als onderliggende programmadoelstellingen:

- Het organiseren van draagvlak voor het bespreken van homoseksualiteit en het bestrijden van homofobie in vluchtelingen- en migrantengroepen en -organisaties in Haarlem.
- Het bespreekbaar maken van homoseksualiteit in achterbannen van vluchtelingen en migrantenorganisaties in Haarlem.
- Het creëren van duurzame lokale allianties en uitwisseling van kennis tussen vluchtelingen- en migrantenorganisaties, relevante lokale LHBT-instellingen en andere partners in Haarlem.

Offerte VON

Concreet wil VON, in samenwerking met LHBT-organisaties in de komende 2 jaar met verschillende vluchtelingen- en migrantengroepen een programma opzetten waarbij het Changemakers-programma en –methode worden toegepast. In een periode van twee jaar worden 40 vrijwilligers uit 10 verschillende organisaties getraind tot Changemakers. In samenwerking met de lokale LHBT-organisaties en de roze migrantenambassadeur zetten de Changemakers een platform (stuurgroep) op.

Haarlem

5

Vervolgens formuleren de Changemakers samen een strategie voor veranderingen zetten zij deze strategie uit in zogenoemde focusgroepbijeenkomsten van elk rond de 15 deelnemers. Aansluitend aan de focusgroepbijeenkomsten vindt er een afsluitende kennisateliërbijeenkomst plaats waarin Changemakers, lokale LHBT-organisaties en lokale betrokkene bij elkaar komen om de activiteiten te evalueren en kennis te delen. Aan het eind van het project wordt het vastgesteld in een verslag.

Aanvullende inzet Regenboogpartners

Aanvullend op de inzet van de methodiek van Changemakers organiseren de Regenboogpartners opnieuw optredens van de Theatergroep AanZet gericht op allochtone vrouwen (uitvoering door het Bureau Discriminatiezaken), en komt er het 'Queer & migrant filmfestival' (organisatie Bureau Discriminatiezaken en Chris Belloni) en er komt een afsluitende bijeenkomst (evaluatie en expertmeeting najaar 2017). De theatergroep en het filmfestival is door de Regenboogpartners opgenomen in het Regenboogplan 2016.

Positie vluchtelingen – nieuwe statushouders

Bij de uitvoering van het 'nieuwe focusproject' zijn nu alleen voormalige vluchtelingen met een Somalische achtergrond betrokken. Gedurende het project wordt bekeken op welke wijze nieuwkomers in Haarlem betrokken worden.

Totaalprogramma

Dit alles betekent dat in het kader van de Nieuwe Focus op het Haarlemse Homobeleid in 2016 en 2017:

- Bezoekronde door VON aan zelforganisaties als voorgesprek ter activering.
- Overleg zelforganisaties, gemeente, Regenboogpartners en VON. Maken van afspraken voor vervolggesprekken en deelname aan het programma Changemakers.
- Uitvoering project Changemakers 2016 en 2017.
- Optredens theater AanZet.
- Organisatie Filmfestival 'Queer & migrant filmfestival' in 2016.
- Afsluitende bijeenkomst (evaluatie en expertmeeting) najaar 2017.

Haarlem

6

4. Kosten

2016

Kosten inzet VON	€ 10.300,00
Kosten organisaties (changemakers, focusgroepen en locaties)	€ 18.500,00
<u>Totaal 2016</u>	<u>€ 28.800,00</u>

2017

Kosten inzet VON	€ 9.700,00
Kosten organisaties (changemakers, focusgroepen en locaties)	€ 18.500,00
Afsluitende bijeenkomst	€ 750,00
<u>Totaal 2017</u>	<u>€ 28.950,00</u>

De kosten vallen binnen het beleidsveld bevorderen zelfredzaamheid worden gedekt uit het budget voor de uitvoeringsregeling diversiteitsbevordering en uit het budget maatschappelijke participatie, overig diensten. Voor 2016 is dit voor € 10.000,00 uit diversiteitsbevordering en voor € 18.800,00 uit maatschappelijke participatie. De kosten van het theater AanZet en van het filmfestival en tentoonstelling zijn een onderdeel van het Regenboogplan 2016 en 2017 en worden uit dit budget gedekt.